Бекитемин

Мектеп директору:

Карымшаков М.Ж

Усуп Мурзакматов атындагы жалпы шапак орто мектеби.

Эмгекти коргоо жөнүндө жобо.

Жалпы жоболор

1. Ушул жобо жумуш берүүчүлөрдүн жана кызматкерлердин ортосунда эмгекти коргоо чөйрөсүндөгү мамилелерди жөнгө салуунун укуктук негиздерин белгилейт жана эмгек процессинде кызматкерлердин өмүрүн жана ден соолугун сактоонун талаптарына туура келүүчү эмгек шарттарын түзүүгө багытталат. Эмгекти коргоо жөнүндө жобо Кыргыз Республикасынын *2014-жылдын 31-октябрындагы № 149, 2016-жылдын 26июлундагы № 142 Эмгекти коргоо жөнүндөгү Мыйзамдарынын редакцияларына* , Эмгек кодексине негизделет.

2. **Эмгекти коргоонун талаптары**: Эмгек процессинде колдонуу чөйрөсүндөгү аракеттенүүчүлөрдүн өмүрүн жана ден соолугун сактоого багытталган эрежелер, жолжоболор жана критерийлер Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген талаптарга ылайык жүргүзүлөт.

2. **Эмгекти коргоо жаатындагы саясаттын багыттары**

Эмгекти коргоо жаатындагы саясаттын негизги багыттары болуп төмөнкүлөр саналат:

- өндүрүштүк иштердин натыйжасына жараша кызматкерлердин өмүрүн жана ден – соолугун сактоо артыкчылыгын камсыздоо;
- эмгекти коргоо жана өндүрүштүк санитардык талаптардын сакталышын көзөмөлдөө жана контролдоо;
- иш учурундагы кырсыктарды жана кесиптик ууулануу, оору-сыркоолорду териштирүү;
- эмгекти коргоо жаатындагы иш-аракеттерди координациялоо;
- коопсуз эмгек шарттарын түзүү, коопсуз технологияларды киргизүү, кызматкерлердин жекече жана жамааттык коргонуу каражаттарын камсыз кылуу;

3. **Кызматкерлердин эмгекти коргоо талаптарына ылайык келген шарттардагы эмгекке болгон укугу**

Ар бир кызматкер төмөнкүлөргө укуктуу:

- эмгекти коргоо талаптарына ылайык келген жумуш орунга;
- жумуш орунундагы эмгекти коргоо жана анын шарттары жөнүндө, ден соолукка зыян келүү тобокелдигинин орун алгандыгы тууралу, ошондой эле зыяндуу жана коркунучтуу өндүрүштүк факторлордун таасиринен коргонуу жайлары жөнүндө иш берүүчүдөн, тиешелүү мамлекеттик органдардан жана коомдук уюмдардан такталган маалымат алууга;
- кызматкерлердин эмгекти коргоо талаптарына ылайык жекече жана жамааттык коргонуу каражаттары менен иш берүүчүнүн каражаттарынын эсебинен камсыз болууга;
- мыйзамда каралган учурлардан тышкары, эмгекти коргоо талаптарынын бузулушунун кесепетинен кызматкердин өмүрүнө жана ден соолугуна коркунуч пайда болгон учурда, мындай коркунуч четтетилгенге чейин жумушта иштөөдөн баш тартууга;
- медициналык сунуштоолорго ылайык көрсөтүлгөн медициналык кароодон, жумуш орду (кызматы) жана орточо эмгек акысы сакталуу менен медициналык кароодон (текшерүүдөн) өтүүгө;

4. **Эмгекти коргоо талаптарына ылайык келген шарттарда кызматкерлердин эмгекке болгон укуктук кепилдиктери**.

- Кызматкердин өмүрүнө жана ден соолугуна коркунуч пайда болуудан улам, ал жумуш аткаруудан баш тартса, бул коркунуч четтетилгенге чейин иш берүүчү кызматкерге башка иш берүүгө милдеттүү. Эгерде объективдүү себептер боюнча башка иш берүү мүмкүн болбогон учурда, Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык, кызматкердин өмүрүнө жана ден соолугуна болгон коркунуч четтетилгенге чейинки токтоп туруу убактысына иш берүүчү тарабынан акы төлөнүп берилет.
- Эмгек милдеттерин аткаруу мезгилинде кызматкердин өмүрүнө жана ден соолугуна зыян келген учурда, келтирилген зыяндын ордун толтуруу Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.

5. **Эмгекти коргоо кызматы**

Мектепте эмгекти коргоо кызматы Жетекчилик (администрация менен бирге) жана Кесиптик уюм эсептелет.

6. **Коопсуз эмгек шарттарын жана эмгекти коргоону камсыз кылуу боюнча иш берүүчүнүн (жетекчиликтин) милдеттери**

Мектепте коопсуз эмгек шарттарын жана эмгекти коргоону камсыз кылуу боюнча милдеттер иш берүүчүгө жүктөлөт.

Иш берүүчү төмөнкүлөрдү камсыз кылууга милдеттүү:

- кызматкерлердин жекече жана жамааттык коргонуу каражаттарын пайдалануусун;
- ар бир жумуш орунунда эмгекти коргоо талаптарына ылайык эмгек шарттарын;
- Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык кызматкерлердин эмгек жана эс алуу режимин;
- жумуш орундарындагы эмгек шарттарынын абалына, ошондой эле кызматкерлердин жекече жана жамааттык коргонуу каражаттарын туура колдонуусуна контролдукту уюштурууга;
- кызматкерлерди өз каражаттарынын эсебинен милдеттүү түрдө алдын-ала (ишке кирерде) жана мезгил-мезгили менен (иш процессинин жүрүшүндө) медициналык кароодон (текшерүүдөн), медициналык сунуштоолорго ылайык кезексиз медициналык кароодон (текшерүүдөн) өткөрүүгө, алардын өтүнүчү боюнча жумуш ордун (кызматын) жана орточо эмгек акысын, аталган медициналык кароодон өтүү учурунда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте сактоого;
- кызматкерлерди милдеттүү медициналык кароодон өтмөйүнчө, ошондой эле медицикалык каршы көрсөтмөсү болгон учурда, алардын эмгек милдеттерин аткарууга киргизбөөгө;
- кырсыктуу жагдайларды болтурбоо, мындай жагдайлар болгон учурларда кызматкерлердин өмүрүн жана ден соолугун сактоо, анын ичинде жапа чеккендерге биринчи жардам көрсөтүү чараларын көрүүгө;
- кызматкерлерди эмгекти коргоо талаптары менен тааныштырууга;
- мамлекеттик статистика органдарына шарттардын абалы, эмгекти коргоо жана өндүрүштүк жаракаттар жөнүндө бекитилген мамлекеттик статистикалык отчет берүүгө.

7. **Кызматкердин эмгекти коргоо жаатындагы милдеттери**

Кызматкер төмөнкүлөргө милдеттүү:

- эмгекти коргоо маселелерин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актылардын талаптарын сактоого;
- иш берүүчү тарабынан белгиленген Эмгектик ички тартип эрежелерин сактоого;
- жекече жана жамааттык коргонуу каражаттарын туура колдонууга;

- адамдардын өмүрүнө жана ден соолугуна коркунуч туудурган кандай гана кырдаал болбосун, өндүрүштө болуп өткөн ар бир кырсык жөнүндө, же өзүнүн ден соолугунун начарлашы тууралу, анын ичинде кесиптик оорунун курч мүнөздөгү белгилеринин пайда болушу жөнүндө түздөн-түз өзүнүн же жогоруда турган жетекчисине ошол замат билдирүүгө;
- алдын-ала (ишке киреРде) же мезгилдүү (иштин жүрүшүндө) медициналык кароолордон (текшерүүлөрдөн) милдеттүү түрдө өтүүгө.

8. **Кызматкерлерди жекече коргонуу каражаттары менен камсыз кылуу**

Кызматкерлердин жекече коргонуу каражаттарын сатып алуу, сактоо, жууп-тазалоо, оңдоо, дезинфекциялоо жана зыянсыздандыруу иш берүүчүнүн каражаттарынын эсебинен ишке ашырылат.

9. **Көзөмөл жана контроль**

Эмгекти коргоо чөйрөсүндө көзөмөлдөө жана контролдоо боюнча атайын ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызмат адамдары жана мектепке тиешелүү кызматкерлер тарабынан көзөмөлдөнөт. Арыз даттануулар түшкөн учурда атайы териштирүү комиссиясы тарабынан КРнын мыйзамдарына шайкеш каралат.

10. **Эмгекти коргоого коомдук контроль**

Мектептеги эмгекти коргоо жана контроль – мектептин уюму тарабынан жүргүзүлөт.

Кесиптик уюм төмөнкү укуктарга ээ:

- иш берүүчүлөр тарабынан эмгекти коргоо мыйзамдарынын сакталышына контролдукту жүзөгө ашырууга;
- эмгек шарттарын көз карандысыз экспертизадан өткөрүүгө жана уюмдун кызматкерлеринин коопсуздугун камсыз кылууга;
- өндүрүштөгү кырсыктарды же кесиптик ооруларды териштирүүгө катышууга;
- эмгекти коргоо жана анын шарттары, ошондой эле өндүрүштөгү кырсыктар менен кесиптик оорулар жөнүндө мектеп жетекчилигинен жана башка кызмат адамдарынан маалымат алууга;

11. **Жобонун күчүнө кириши**

Ушул жобо педагогикалык кеңештин чечими менен күчүнө кирет. Жобого толуктоолор жана өзгөртүүлөр педагогикалык кеңештин чечими менен ишке ашырылат.

Профсоюз төрайымы : ________ Мурзакматова Н.